

ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Α3α/οικ.876 (ΦΕΚ Β' 661/2000)

Τίτλος

**Καθορισμός του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας των Μονάδων
Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφεία, Ξενώνες)
και των Προγραμμάτων Προστατευμένων Διαμερισμάτων
του άρθρου 9 του Ν. 2716/99**

Άρθρο 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Οι Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και τα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων του άρθρου 9 του Ν. 2716/99 διέπονται και εφαρμόζουν τις ακόλουθες αρχές:

- α. Τις αρχές που ορίζονται στην παρ. 2, του άρθρου 1 του Ν. 2716/99.
- β. Την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 2 παρ. 3 του Ν. 2716/99 καθώς και κάθε άλλου συνταγματικού τους δικαιώματος ως πολιτών.
- γ. Τις αρχές και τους στόχους της Συναινετικής Διακήρυξης για την Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και της Παγκόσμιας Εταιρείας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης, όπως αυτή δημοσιεύθηκε στην WHO/MNH/MND/96.2 έκδοση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Άρθρο 2: Προϋποθέσεις

Απαραίτητες προϋποθέσεις για τη λειτουργία των Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφεία, Ξενώνες) και των Προγραμμάτων Προστατευμένων Διαμερισμάτων, είναι οι ακόλουθες:

Α. Για τις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης που συνιστώνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν. 2716/99 και τα προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων που υλοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της

παρ. 4 του ίδιου άρθρου.

α) Σύσταση της μονάδας

β) Σύσταση των θέσεων προσωπικού

γ) Εξασφάλιση της κτιριακής υποδομής και του απαραίτητου εξοπλισμού

δ) Ορισμός του επιστημονικού υπευθύνου

ε) Διορισμός του προσωπικού ή εξασφάλιση της πολυκλαδικής θεραπευτικής ομάδας από το προσωπικό που ήδη υπηρετεί στον φορέα, για τον οποίο συστήνεται ο Ξενώνας ή το οικοτροφείο, ή εγκρίνεται το πρόγραμμα προστατευμένων διαμερισμάτων.

στ) Λειτουργική διασύνδεση της μονάδας ή των προστατευμένων διαμερισμάτων με άλλες υπηρεσίες του Τομέα.

Β. Για τις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και τα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων, που ιδρύονται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του νόμου 2716/1999, οι προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά για την άδεια λειτουργίας τους ορίζονται ειδικότερα στην από τη διάταξη της παρ. 4 του ίδιου άρθρου προβλεπόμενη υπουργική απόφαση.

Άρθρο 3: Ξενώνες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1. Ο ξενώνας ως Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης φιλοξενεί άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα για διαβίωση, θεραπεία και υποστήριξη ύστερα από αίτησή τους και με τη σύμφωνη γνώμη του θεράποντος ψυχιάτρου ή της θεραπευτικής ψυχιατρικής ομάδας με σκοπό την επίτευξη ικανοποιητικού βαθμού ανεξάρτητης λειτουργίας τους στην κοινότητα. Ειδικότερα στους ξενώνες φιλοξενούνται άτομα με ψυχικές διαταραχές που δεν έχουν οικογενειακό περιβάλλον, ή άτομα που κρίνεται ότι είναι θεραπευτική η προσωρινή απομάκρυνσή τους από το περιβάλλον της οικογένειας τους ή που χρειάζονται μια περίοδο προσαρμογής και επανεκπαίδευσης για την ζωή στην κοινότητα. Η λειτουργία του ξενώνα είναι ανοικτή στην κοινωνία και προσομοιάζει με οικογενειακό περιβάλλον.

Η δυναμικότητα του ξενώνα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 15 άτομα.

2. Οι ξενώνες διαβαθμίζονται ανάλογα με το χρόνο παραμονής των ατόμων με ψυχικές διαταραχές και του βαθμού υποστήριξης αυτών, σε:

-Βραχείας διάρκειας παραμονής, όπου παρέχεται φιλοξενία έως 8 μήνες και εφαρμόζεται πρόγραμμα υψηλού βαθμού υποστήριξης.

-Μακράς διάρκειας παραμονής, όπου παρέχεται μακροχρόνια φιλοξενία και εφαρμόζεται πρόγραμμα μέσου έως χαμηλού βαθμού υποστήριξης. Οι Ξενώνες μακράς διάρκειας παραμονής απευθύνονται σε ασθενείς μέσης και υψηλής λειτουργικότητας

-Μικτούς Ξενώνες, όπου παρέχεται τόσο βραχεία όσο και μακροχρόνια φιλοξενία, ανάλογα με τις ανάγκες των ωφελουμένων. Το πρόγραμμα υποστήριξης στους μικτούς ξενώνες προσαρμόζεται ανάλογα με τις ανάγκες των ενοίκων. Ο αριθμός των θέσεων βραχείας φιλοξενίας και των θέσεων μακροχρόνιας φιλοξενίας αποτυπώνεται στην άδεια λειτουργίας της Μονάδας.

Αλλαγή της ανωτέρω διαβάθμισης μπορεί να γίνει με τεκμηριωμένη εισήγηση του επιστημονικού Υπευθύνου και της διοίκησης του φορέα στην οποία ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης στην Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας και έγκριση από την Δ/νση Ψυχικής Υγείας.

3. Οι ξενώνες ανάλογα με το χώρο εγκατάστασης τους χωρίζονται σε ενδονοσοκομειακούς και εξωνοσοκομειακούς. Οι ενδονοσοκομειακοί ξενώνες βρίσκονται μέσα στο χώρο του νοσοκομείου, είναι βραχείας και μέσης διάρκειας παραμονής, έχουν υψηλό έως μέσο βαθμό υποστήριξης και σε αυτούς γίνεται η προετοιμασία για τη μετάβαση των ατόμων με ψυχικές διαταραχές που νοσηλεύονται σε ψυχιατρικά τμήματα Ψυχιατρικών ή Γενικών Νοσοκομείων στους εξωνοσοκομειακούς ξενώνες. Οι εξωνοσοκομειακοί ξενώνες βρίσκονται στην κοινότητα, είναι βραχείας, μέσης και μακράς διάρκειας παραμονής και έχουν υψηλό ή μέσο ή χαμηλό βαθμό υποστήριξης.

4. Η υποστήριξη των ξενώνων διαβαθμίζεται ανάλογα με την παρουσία του προσωπικού στον ξενώνα ως εξής:

-Υψηλός βαθμός υποστήριξης: εικοσιτετράωρη παρουσία προσωπικού

-Μέσος βαθμός υποστήριξης: κατώτερη του εικοσιτετράωρου παρουσία του προσωπικού και

-Χαμηλός βαθμός υποστήριξης: η κατά περίπτωση περιοδική παρουσία του προσωπικού για την παρακολούθηση και υποστήριξη των ατόμων.

Άρθρο 4: Οικοτροφεία

1. Το Οικοτροφείο είναι Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης υψηλού βαθμού προστασίας, στο οποίο φιλοξενούνται για διαβίωση, θεραπεία και υποστήριξη άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές με σκοπό να διασφαλισθεί η παραμονή τους στην κοινότητα και η συνέχιση των σχέσεων των ατόμων αυτών με τη ζωή και τη δράση της τοπικής κοινωνίας. Ειδικότερα για τα Οικοτροφεία για πάσχοντες από άνοια τελικού σταδίου σκοπός είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών τελικού σταδίου και η ανακούφιση του φορτίου των φροντιστών. Ο αριθμός των ατόμων που φιλοξενεί το Οικοτροφείο δεν ξεπερνά τους 15. Δεν υπάρχει περιορισμός στο χρόνο παραμονής τους σε αυτό. Ειδικότερα τα άτομα που διαμένουν στο Οικοτροφείο είναι:

- α) άτομα που χρειάζονται ψυχογηριατρική φροντίδα,
- β) άτομα με νοητική υστέρηση και δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές,
- γ) άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα,
- δ) άτομα που πάσχουν από άνοια τελικού σταδίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαγνωστικές κλίμακες [στάδιο 7 στην κλίμακα Global Deterioration Scale (GDS) και στάδιο 7 στην κλίμακα Clinical Dementia Rating (CDR)] και τις εκάστοτε επικαιροποιήσεις αυτών, καθώς και τυχόν συναφή νεότερα διαγνωστικά εργαλεία.
- ε) άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές ή/και βαριά νοητική υστέρηση και σοβαρά συνοδά οργανικά προβλήματα
- στ) άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και διεγερτική συμπεριφορά, τα οποία χρειάζονται αυξημένη φροντίδα είτε μεταβατικά λόγω υποτροπής (φιλοξενία βραχείας διάρκειας), είτε σε μόνιμη βάση
- ζ) άτομα με διαταραχές αυτιστικού φάσματος.

2. Διαφοροποιήσεις των Οικοτροφείων, ανάλογα με την ηλικία, δύνανται να γίνουν στην περίπτωση που αναπτυχθούν πολλά Οικοτροφεία σε έναν Τομέα Ψυχικής Υγείας, μετά από εισήγηση του Επιστημονικά Υπευθύνου και της διοίκησης του φορέα που ανήκουν και γνώμη της Τομεακής Επιτροπής Ψυχικής Υγείας και με απόφαση του Υπουργού Υγείας - Πρόνοιας. Οι διαφοροποιήσεις των οικοτροφείων ανάλογα με την ηλικία των ατόμων που διαμένουν σ' αυτά είναι:

- α. Οικοτροφείο νέων από 19 - 30 ετών
- β. Οικοτροφείο ενηλίκων από 31 - 65 ετών και
- γ. Οικοτροφείο από 65 ετών και άνω.

3. Μικτές Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

Η αυτή Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφείο) δύνανται να φιλοξενεί ωφελούμενους διαφορετικών κατηγοριών (π.χ. άτομα που χρήζουν ψυχογηριατρικής φροντίδας και άτομα με βαριά νοητική υστέρηση) στις περιπτώσεις που η ΠΕ.ΔΙ.ΤΟ.Ψ.Υ. δεν διαθέτει επαρκείς μονάδες για τις επιμέρους ομάδες ωφελούμενων ασθενών, κατόπιν γνωμοδότησης του Περιφερειακού Διατομεακού Συμβουλίου.

Άρθρο 5: Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων

1. Το προστατευμένο διαμέρισμα είναι χώρος στέγασης σε πολυκατοικίες ή μονοκατοικίες, ατόμων με ψυχικές διαταραχές ή νοητική υστέρηση με δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές τα οποία έχουν αυξημένες αλλά όχι πλήρεις ικανότητες αυτοφροντίδας και αυτοεξυπηρέτησης. Ο αριθμός των ατόμων που διαμένουν στα προστατευμένα διαμερίσματα δεν υπερβαίνει τα έξι.
2. Η Ψυχοκοινωνική φροντίδα που παρέχεται στα άτομα που διαμένουν στα προστατευμένα διαμερίσματα έχει σκοπό την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής ανεξαρτησίας, αυτονομίας και αποτελεσματικότητας τους, ώστε να λειτουργήσουν στην κοινότητα με επιτυχία και στόχο την πλήρη αυτόνομη διαβίωση.

Άρθρο 6: Ξενώνες και Οικοτροφεία Παιδιών ή Εφήβων

Οι ξενώνες και τα οικοτροφεία Παιδιών ή Εφήβων με ψυχικές διαταραχές ή νοητική υστέρηση με δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές προσφέρουν θεραπευτικό περιβάλλον μακριά από την οικογένεια, όταν αυτό επιβάλλεται από τις συνθήκες θεραπείας τους και εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα, κατά την περίοδο εκείνη, τα άτομα αυτά να ενταχθούν σε Φιλοξενούσες Οικογένειες της παρ. 5 του άρθρου 9 του Ν.2716/99, όπως αυτό βεβαιώνεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο στην αντίστοιχη Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας η οποία λαμβάνει και την τελική απόφαση. Οι ξενώνες και τα οικοτροφεία φιλοξενούν τα παιδιά και τους εφήβους για βραχύ ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα που προσδιορίζεται εκάστοτε από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο σε συνεργασία με την αντίστοιχη Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας και μέχρις ότου ενηλικιωθούν. Μετά την ενηλικίωση η συνέχεια της φροντίδας παρέχεται σε κατάλληλη Μονάδα Ψυχικής Υγείας μετά από απόφαση της Τομεακής Επιτροπής Ψυχικής Υγείας.

Οι ξενώνες και τα οικοτροφεία φιλοξενούν ενδεικτικά:

-Παιδιά προσχολικής ηλικίας με προβλήματα σωματικής κακοποίησης ή

συναισθηματικής παραμέλησης. Ο αριθμός των παιδιών δεν υπερβαίνει τα 8-10.

-Παιδιά λανθάνουσας ή προεφηβικής ηλικίας που προέρχονται από διαταραγμένες οικογένειες, οι οποίες δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες των παιδιών. Ο αριθμός των παιδιών δεν υπερβαίνει τα 15.

-Έφηβοι με παραπτωματική συμπεριφορά, με ψυχικές διαταραχές ή χωρίς σοβαρή ψυχική διαταραχή αλλά με σοβαρά διαταραγμένους γονείς. Ο αριθμός των εφήβων δεν υπερβαίνει τους 10-12.

Δεν επιτρέπεται η λειτουργία Ξενώνων ή Οικοτροφείων στους οποίους φιλοξενούνται παιδιά και έφηβοι μαζί.

Άρθρο 7: Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση

1. Η Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση είναι μια διαδικασία, με την οποία παρέχονται οι δυνατότητες στα άτομα με ψυχικές διαταραχές ή νοητική υστέρηση με δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές να επιτύχουν ένα όσο το δυνατόν καλύτερο επίπεδο ανεξάρτητης λειτουργίας τους στην κοινότητα. Οι εργαζόμενοι στην Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση οφείλουν να δραστηριοποιούνται στην επίτευξη των κατωτέρω βασικών στόχων της:

α. Βελτίωση των κοινωνικών ικανοτήτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές μέσω της αύξησης των κοινωνικών δεξιοτήτων τους και της απασχόλησης.

β. Διαρκής βελτίωση της λειτουργικότητας των ατόμων και ελαχιστοποίηση των ανικανοτήτων και μειονεξιών τους.

γ. Διασφάλιση της ποιότητας της ζωής και της αυτόνομης διαβίωσης στην κοινότητα.

δ. Μείωση του στίγματος και των διακρίσεων.

ε. Διασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας για τα άτομα με ψυχικές διαταραχές.

2. Κύριο εργαλείο για την εφαρμογή της Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης είναι οι στεγαστικές δομές στην κοινότητα όπως αναφέρονται στο άρθρο 9 του Ν. 2716/99.

Άρθρο 8: Παρεχόμενες Υπηρεσίες

1. Οι υπηρεσίες που παρέχονται κατά περίπτωση στην διαδικασία ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης των φιλοξενουμένων ατόμων που διαμένουν σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και σε Προστατευμένα Διαμερίσματα και τις οποίες οφείλει να εξασφαλίζει ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, είναι:

1. φαρμακευτική αγωγή

2. εκπαίδευση σε δεξιότητες ανεξάρτητης διαβίωσης και σε κοινωνικές δεξιότητες
3. ψυχολογική στήριξη στους ίδιους και τις οικογένειές τους
4. επαγγελματική εκπαίδευση και απασχόληση εφόσον η ηλικία τους το επιτρέπει
5. συμμετοχή σε δίκτυο κοινωνικής υποστήριξης
6. συμμετοχή σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου
7. προγράμματα εκπαίδευσης για το προσωπικό
8. συνεχής αξιολόγηση των δραστηριοτήτων και ανάλογες ερευνητικές δραστηριότητες
9. ανάπτυξη γραπτών προτύπων και δεικτών για τη διασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας ψυχικής υγείας
10. προγράμματα ενημέρωσης της κοινότητας για την καταπολέμηση του κοινωνικού στίγματος και των προκαταλήψεων που σχετίζονται με τις ψυχικές διαταραχές.

Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος και η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα καταρτίζουν εξαμηνιαίο πρόγραμμα για κάθε μία από τις ανωτέρω παρεχόμενες υπηρεσίες καθώς επίσης και Ατομικό Θεραπευτικό Πρόγραμμα για κάθε φιλοξενούμενο άτομο στο οποίο αποτυπώνονται τα ανωτέρω, και καταγράφονται λεπτομερώς και συστηματικά με την ενεργό συμμετοχή του ενδιαφερομένου στον ατομικό του φάκελο. Το Ατομικό Θεραπευτικό Πρόγραμμα αναθεωρείται τουλάχιστον κάθε εξάμηνο.

Ανά εβδομάδα καταχωρείται στο φάκελο του κάθε ατόμου κάθε είδους δραστηριότητά του μέσα και έξω από το χώρο κατοικίας είτε αυτή προβλέπεται στο Ατομικό Θεραπευτικό Πρόγραμμα είτε όχι.

Τα προγράμματα αυτά κατατίθενται στο Δ/ντή Ιατρικής Υπηρεσίας και στο Δ/ντή Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του φορέα στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχικής Υγείας και το Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος οι οποίοι έχουν και την αρμοδιότητα ελέγχου από κοινού της πλήρους και ακριβούς εφαρμογής τους.

Οι Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφεία, Ξενώνες) δύνανται να αναπτύσσουν, εφόσον η υποδομή και η στελέχωσή τους το επιτρέπει, έως τέσσερις (4) θέσεις μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας (έως 3 μήνες) για ασθενείς με σοβαρές ψυχικές διαταραχές οι οποίοι διαβιούν στην κοινότητα, έχουν ιστορικό επανειλημμένων ψυχιατρικών νοσηλειών και χρήζουν βραχυπρόθεσμης υποστήριξης και φροντίδας σε προστατευμένο πλαίσιο προκειμένου να αποτραπεί ενδεχόμενη νοσηλεία τους κι να επιστρέψουν στην κοινότητα.

Η ανάπτυξη θέσεων μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας προβλέπεται στην

άδεια λειτουργίας της Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης. Θέσεις μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας (έως 3 μήνες) για την ως άνω ομάδα ασθενών μπορούν επίσης να αναπτύσσονται στο πλαίσιο ειδικού για το σκοπό αυτό προγράμματος Προστατευμένου Διαμερίσματος, η δυναμικότητα του οποίου δεν δύναται να υπερβαίνει τις τέσσερις (4) θέσεις.

Σε περίπτωση που η παραμονή του ασθενούς σε θέση μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας υπερβεί τους έξι (6) μήνες, η θέση φιλοξενίας βραχείας διάρκειας της Μονάδας καταργείται και η Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας του τομέα που ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης γνωματεύει για τη σκοπιμότητα της μετάβασης του ασθενούς σε άλλο τύπο Μονάδας ή στην κοινότητα.

Σε περίπτωση που η ως άνω υπέρβαση της χρονικής διάρκειας παραμονής ασθενούς σε θέση μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας σημειωθεί στην αυτή Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης για δεύτερη φορά εντός μίας τριετίας, καταργούνται όλες οι θέσεις μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας της Μονάδας (εφόσον πρόκειται για Οικοτροφείο ή Ξενώνα).

Οι Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφεία, Ξενώνες) δύναται να λειτουργούν με το υφιστάμενο προσωπικό τους κοινωνική λέσχη, είτε εντός της δομής εφόσον η υποδομή τους το επιτρέπει, είτε σε διαφορετικό χώρο, ο οποίος δύναται να παραχωρείται από άλλο φορέα.

2. Στα Οικοτροφεία για πάσχοντες από άνοια τελικού σταδίου παρέχονται υπηρεσίες ολιστικής φροντίδας των ιατρικών, συναισθηματικών, ψυχολογικών και πνευματικών αναγκών των πασχόντων και υπηρεσίες φροντίδας των οικογενειών τους. Πιο συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες που παρέχονται είναι:

1. Συνεχής ιατρική φροντίδα-νοσηλεία.
2. Εικοσιτετράωρη νοσηλευτική φροντίδα.
3. Παρηγορητική φυσικοθεραπεία.
4. Ομαδικά και ατομικά προγράμματα ψυχοεκπαίδευσης και συμβουλευτικής για φροντιστές.

3. Στα Οικοτροφεία για άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές ή/και βαριά νοητική υστέρηση και σοβαρά συνοδά οργανικά προβλήματα παρέχονται υπηρεσίες αυξημένης φροντίδας, οι οποίες περιλαμβάνουν αυξημένη ιατρική φροντίδα και 24ωρη νοσηλευτική φροντίδα.

4. Στα Οικοτροφεία για άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και διεγερτική

συμπεριφορά, παρέχονται οι εξής υπηρεσίες: 1. υπηρεσίες αυξημένης φροντίδας και εποπτείας. 2. υπηρεσίες υποστήριξης της διαδικασίας μετάβασης του ασθενούς σε άλλο τύπο Μονάδας (υποστήριξη του ασθενούς και του προσωπικού της Μονάδας στην οποία πρόκειται να μεταβεί).

Άρθρο 9: Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΤΡΟΠΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

1. Το σύνολο των εργαζομένων σε κάθε Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και στα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων που ανήκουν σε αυτήν αποτελεί την Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα. Η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα ορίζεται με απόφαση του διοικούντος οργάνου του φορέα στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης μετά από εισήγηση του Επιστημονικά Υπεύθυνου. Η σύνθεση του προσωπικού που απαρτίζει την Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα περιλαμβάνει ενδεικτικά ψυχίατρο ή παιδοψυχίατρο (στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης παιδιών και εφήβων), ψυχολόγο, κοινωνικό/ή λειτουργό, νοσηλεύτη/τρια, επισκέπτη/τρια υγείας, εργοθεραπευτή/τρια, διοικητικό/ή υπάλληλο. Η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα δύναται να πλαισιώνεται και με άλλες ειδικότητες κατά περίπτωση ή ανάλογα με το επιτελούμενο έργο, μετά από εισήγηση του Επιστημονικά Υπεύθυνου.

2. Έργο της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση όλων των ενεργειών για την επίτευξη των στόχων της Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης όπως αναφέρονται στη Συναινετική Διακήρυξη μέσω των μεθόδων που περιγράφονται στην παρούσα απόφαση. Βασική αρχή λειτουργίας της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας είναι η αμοιβαία, ισότιμη συνεργασία με σκοπό τη συμβολή της κάθε ειδικότητας στη σύνθεση του πολύπλευρου έργου της Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

3. Με απόφαση της διοίκησης του φορέα στον οποίο υπάγεται η μονάδα και μετά από εισήγηση του Επιστημονικά Υπευθύνου ορίζεται εξωτερικός επόπτης με εξειδίκευση και εμπειρία σε θέματα δυναμικής της ομάδας για την ετήσια εποπτεία του έργου της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας.

4. Η σύνθεση της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας δεν μεταβάλλεται παρά μόνο με αιτιολογημένη εισήγηση του Επιστημονικού Υπεύθυνου ή με αίτημα του

ενδιαφερόμενου μέλους ή αποχώρησή του από το φορέα. Η σταθερότητα της σύνθεσης της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας στις ειδικότητες και στα άτομα που έχουν οριστεί αποτελεί ευθύνη της Διοίκησης του φορέα στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή το Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος. Αναιτιολόγητη αλλαγή αποτελεί παράβαση των διατάξεων της παρούσας απόφασης από τη Διοίκηση.

Άρθρο 10: Επιστημονικός Υπεύθυνος

1. Με απόφαση του διοικούντος οργάνου του φορέα, στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή το Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος, ορίζεται Επιστημονικός Υπεύθυνος σε κάθε Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή Πρόγραμμα Προστατευμένων Διαμερισμάτων. Τα απαιτούμενα προσόντα και η ειδικότητα του Επιστημονικά Υπευθύνου καθορίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθμ. Α4β/Γ.Π./οικ.63439/2017 (Β' 2932) απόφαση του Υπουργού Υγείας, όπως κάθε φορά τροποποιείται και ισχύει.

2. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος έχει την ευθύνη συντονισμού και υλοποίησης του έργου της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας, όπως αυτό περιγράφεται ανωτέρω, την επιστημονική ευθύνη για τη λειτουργία της Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και του Προγράμματος Προστατευμένου Διαμερίσματος γενικότερα και τη διασύνδεσή της με τις Μονάδες Ψυχικής Υγείας και την Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας του Τομέα που ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή το Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος.

Το αυτό πρόσωπο μπορεί να ορίζεται Επιστημονικός Υπεύθυνος σε περισσότερες από μία Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων του ίδιου φορέα.

Άρθρο 11: Προσωπικό

1. Οι θέσεις του προσωπικού των Ξενώνων και των Οικοτροφείων συνιστώνται με Προεδρικό Διάταγμα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν. 2716/99. Το προσωπικό των Προγραμμάτων Προστατευμένων Διαμερισμάτων προέρχεται από το προσωπικό του φορέα στον οποίο ανήκουν τα προγράμματα αυτά.

Ο εβδομαδιαίος χρόνος απασχόλησης (μερική ή πλήρης) και η κατανομή του

χρόνου αυτού μέσα στο εικοσιτετράωρο κάθε μέλους του προσωπικού στη Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή το Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος καθορίζεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο σύμφωνα με τις ανάγκες που συσχετίζονται με το βαθμό υποστήριξης και λειτουργικότητας των ατόμων που διαμένουν σ' αυτά.

Ο αριθμός των εργαζομένων στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή το Πρόγραμμα Προστατευμένων Διαμερισμάτων προσδιορίζεται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο ανάλογα με τη χρονική φάση της λειτουργίας τους, το βαθμό υποστήριξης και τη λειτουργικότητα των ατόμων που διαμένουν σ' αυτά. Για τις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή τα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων του άρθρου 11 του Ν.2716/99 ο εβδομαδιαίος χρόνος απασχόλησης (μερική ή πλήρης) κάθε μέλους του προσωπικού τους η κατανομή του χρόνου αυτού μέσα στο εικοσιτετράωρο και ο αριθμός των εργαζομένων σ' αυτές εγκρίνεται από την αντίστοιχη Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας στην οποία ανήκει η Μονάδα Ψυχικής Υγείας.

2. Με ευθύνη του Επιστημονικά υπεύθυνου διασφαλίζεται ότι οι ρόλοι των εργαζομένων εκτός των καθηκόντων που απορρέουν από την ειδικότητα τους συνδυάζονται και προσαρμόζονται στους αποκαταστασιακούς στόχους καθώς και στο χρόνο απασχόλησης (μερική ή πλήρης) στη Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή στο Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος.

3. Το μέλος της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας που αναλαμβάνει να οργανώσει και να συντονίσει την φροντίδα για τον ασθενή, όπως έχει σχεδιασθεί κατά την κατάρτιση του Ατομικού Θεραπευτικού Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας, καλείται "πρόσωπο αναφοράς" για τον ασθενή αυτό.

Οι εργαζόμενοι σε Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος οφείλουν να υπηρετούν το ρόλο του "προσώπου - αναφοράς" για τους διαβιούντες στις ανωτέρω Μονάδες και Προγράμματα. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος ορίζει από το σύνολο των εργαζομένων κάθε έναν, ανεξαρτήτως ειδικότητας, για ποιους συγκεκριμένους ασθενείς αναλαμβάνει το ρόλο του "προσώπου - αναφοράς" γι' αυτούς.

4. Κανένας εργαζόμενος δεν μπορεί να αναλαμβάνει το ρόλο του "προσώπου - αναφοράς" για περισσότερους από έξι (6) ενοίκους των Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή του Προγράμματος Προστατευμένου Διαμερίσματος.

5. Σύνθεση προσωπικού:

α) Στον ξενώνα:

Ο αριθμός και η σύνθεση του προσωπικού ποικίλει ανάλογα με τις εξειδικευμένες ανάγκες των ενοίκων και το βαθμό υποστήριξης του ξενώνα καθώς και του αριθμού των Προγραμμάτων Προστατευμένων Διαμερισμάτων που υλοποιεί. Οι ειδικότητες των εργαζομένων που καλύπτουν την

εικοσιτετράωρη λειτουργία του ξενώνα είναι ενδεικτικά οι εξής: Ψυχίατρος

Ψυχολόγος

Οικονόμος

Νοσηλεύτης/τρια

Κοινωνικός Λειτουργός

Εργοθεραπευτής/τρια

Διοικητικός

Βοηθητικό προσωπικό

Ειδικός Παιδαγωγός

άλλες ειδικότητες όπως ενδεικτικά λογοθεραπευτές, γυμναστές, φυσιοθεραπευτές απασχολούνται στον ξενώνα μόνο για όσο χρόνο και για κάθε φορά που αναπτύσσεται αντίστοιχο πρόγραμμα σ' αυτόν.

β) Στο οικοτροφείο:

Το προσωπικό ποικίλει ανάλογα με τις εξειδικευμένες ανάγκες των ατόμων που διαμένουν σ' αυτό. Οι ειδικότητες που καλύπτουν την 24ωρη λειτουργία του Οικοτροφείου είναι ενδεικτικά οι εξής:

Ψυχίατρος

Ψυχολόγος

Οικονόμος

Νοσηλεύτης/τρια

Κοινωνικός Λειτουργός

Εργοθεραπευτής/τρια

Διοικητικός

Βοηθητικό προσωπικό

Ειδικός Παιδαγωγός

άλλες ειδικότητες όπως ενδεικτικά λογοθεραπευτές, γυμναστές, φυσιοθεραπευτές απασχολούνται στον ξενώνα μόνο για όσο χρόνο και για κάθε φορά που αναπτύσσεται αντίστοιχο πρόγραμμα σ' αυτό.

γ) Στα προστατευμένα διαμερίσματα:

Η λειτουργία της πολυκλαδικής θεραπευτικής ομάδας της αντίστοιχης Μονάδας Ψυχικής Υγείας, στην φροντίδα της οποίας ανατίθενται τα άτομα που

εγκαθίστανται στο Προστατευμένο Διαμέρισμα, έχει την ευθύνη την καλή λειτουργία του προγράμματος προστατευμένων διαμερισμάτων. Αυτή η ομάδα στελεχώνεται ενδεικτικά από:

Ψυχίατρο

Ψυχολόγο

Κοινωνικό Λειτουργό

Εργοθεραπευτή

Επισκέπτη υγείας

Διοικητικό Υπάλληλο

άλλους επαγγελματίες ψυχικής υγείας

Ο αριθμός του προσωπικού που στηρίζει την υλοποίηση των προγραμμάτων προστατευμένων διαμερισμάτων καθορίζεται από τη διοίκηση του φορέα που ανήκει η Μονάδα Ψυχικής Υγείας μετά από εισήγηση του αντίστοιχου επιστημονικού υπεύθυνου της στην οποία ανατίθεται το πρόγραμμα προστατευμένου διαμερίσματος με βάση τον αριθμό των προστατευμένων διαμερισμάτων που έχουν ανατεθεί στη Μονάδα Ψυχικής Υγείας και το βαθμό αυτονομίας των ατόμων με ψυχικές διαταραχές που διαμένουν σε αυτά. Ο αριθμός των μελών της Θεραπευτικής Ομάδας είναι από πέντε (5) μέχρι δέκα (10) και παρέχουν πλήρη ψυχοκοινωνική υποστήριξη σε, κατ' ανώτατο όριο πενήντα (50) άτομα με ψυχικές διαταραχές που διαβιούν σε προστατευμένα διαμερίσματα και παρέχουν τις υπηρεσίες τους σ' αυτά σύμφωνα με το πρόγραμμα που συντάσσει ο επιστημονικός υπεύθυνος της Μονάδας Ψυχικής Υγείας στην οποία έχει ανατεθεί το πρόγραμμα του Προστατευμένου διαμερίσματος.

δ) Στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης Παιδιών ή Εφήβων: Στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης Παιδιών ή Εφήβων το προσωπικό που καλύπτει την 24ωρη λειτουργία τους απαρτίζεται ενδεικτικά από τις εξής ειδικότητες:

Παιδοψυχίατρος ή Ψυχίατρος με εμπειρία ή και εξειδίκευση στη θεραπεία εφήβων με ψυχικές διαταραχές.

Ψυχολόγος

Οικονόμος

Νοσηλεύτης/τρια

Κοινωνικός Λειτουργός

Εργοθεραπευτής/τρια

Διοικητικός

Βοηθητικό προσωπικό

Ειδικός Παιδαγωγός

άλλες ειδικότητες όπως ενδεικτικά λογοθεραπευτές, γυμναστές, φυσιοθεραπευτές απασχολούνται στον ξενώνα μόνο για όσο χρόνο και για κάθε φορά που αναπτύσσεται αντίστοιχο πρόγραμμα σ' αυτά.

Η αναλογία του προσωπικού προς τους φιλοξενούμενους οφείλει να είναι τουλάχιστον 3:1 (εργαζόμενοι/φιλοξενούμενοι) και η παρουσία του σε κάθε Μονάδα είναι απαραίτητη σε εικοσιτετράωρη βάση.

Στους ξενώνες παιδιών ή εφήβων ανάλογα με το πρόγραμμα και τις κατά περίπτωση ειδικές ανάγκες των παιδιών και των εφήβων εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας πρόσθετη εξειδικευμένη κατά περίπτωση στελέχωση, μετά από εισήγηση του Επιστημονικά Υπεύθυνου στην Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων του Τομέα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων που ανήκει ο Ξενώνας και αντίστοιχη πρόταση από την αρμόδια Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων ή την Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας όπου δεν υφίσταται Τομεακή επιτροπή Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων. Ενδεικτικά:

-Στις Μονάδες που φιλοξενούν παιδιά προσχολικής ηλικίας στο προσωπικό περιλαμβάνονται νηπιαγωγοί και βοηθητικό προσωπικό πλέον του προσωπικού που έχει περιγραφεί ανωτέρω.

-Στις Μονάδες που φιλοξενούν παιδιά λανθάνουσας και προεφηβικής ηλικίας στο προσωπικό περιλαμβάνονται απαραίτητα ειδικοί παιδαγωγοί.

-Στις Μονάδες που φιλοξενούν εφήβους στο προσωπικό περιλαμβάνονται ειδικοί παιδαγωγοί και άλλοι επαγγελματίες ψυχικής υγείας.

ε) Στα Οικοτροφεία για πάσχοντες από άνοια τελικού σταδίου το προσωπικό που καλύπτει την 24ωρη λειτουργία τους απαρτίζεται από τις εξής ειδικότητες: Νευρολόγο ή Ψυχίατρο

Παθολόγο

Ψυχολόγο

Κοινωνικό Λειτουργό Φυσικοθεραπευτή Νοσηλευτές Διοικητικό

Βοηθητικό προσωπικό

Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος επιλέγεται από το ιατρικό προσωπικό. Το ιατρικό προσωπικό πρέπει να διαθέτει εκπαίδευση ή εμπειρία ή προϋπηρεσία σε τομείς όπως οι άνοιες, η ψυχογηριατρική, η συμπεριφορική νευρολογία. Οι λοιποί επαγγελματίες υγείας είναι επιθυμητό να διαθέτουν εμπειρία ή προϋπηρεσία σε

τομείς όπως άνοιες, γεροντολογία, ψυχογηριατρική, νευροψυχολογία κ.α.

στ) Στα Οικοτροφεία για άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές ή/και βαριά νοητική υστέρηση και σοβαρά συνοδά οργανικά προβλήματα, η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα περιλαμβάνει υποχρεωτικά ιατρό Παθολόγο και αυξημένο νοσηλευτικό προσωπικό.

6. Η ένταξη σε πρόγραμμα Προστατευμένου διαμερίσματος ενός ασθενούς γίνεται με αίτηση του ιδίου ατόμου και με πρόταση του θεράποντα ψυχιάτρου ή άλλου επαγγελματία ψυχικής υγείας ή οποιασδήποτε κοινοτικής ή πανεπιστημιακής ψυχιατρικής υπηρεσίας που είχε την ευθύνη παρακολούθησης αυτού του ατόμου πριν την παραπομπή του προς τη Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα που υλοποιεί το Πρόγραμμα του Προστατευμένου Διαμερίσματος. Μαζί με την πρόταση κατατίθεται ιστορικό του ασθενούς στο οποίο καταχωρούνται τα στοιχεία που αφορούν στη λειτουργικότητα του ατόμου, τη συμμετοχή του σε κοινωνικές δραστηριότητες, το κοινωνικό του δίκτυο (συχνότητα και ένταση σχέσεων με οικογένεια, φίλους) το εργασιακό του ιστορικό και όποια άλλα στοιχεία κρίνει απαραίτητα η πολυκλαδική θεραπευτική ομάδα.

7. Οι ξενώνες και τα οικοτροφεία των παιδιών και των εφήβων διασυνδέονται λειτουργικά με τις παιδοψυχιατρικές υπηρεσίες του Τομέα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων στον οποίο υπάγονται. Επίσης μετέχουν στο πρόγραμμα εφημεριών του Τομέα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων μετά από εισήγηση της Τομεακής Επιτροπής Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων ή της Τομεακής Επιτροπής Ψυχικής Υγείας όπου δεν έχει συσταθεί ή δεν έχει λειτουργήσει η αντίστοιχη Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων.

Η προετοιμασία του ενοίκου που βαίνει προς ενηλικίωση και θα χρειασθεί να παραμείνει για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε προστατευμένη στεγαστική δομή, για τη μεταφορά του στην αντίστοιχη μονάδα ενηλίκων του Τομέα Ψυχικής Υγείας που ανήκει, είναι ευθύνη του Επιστημονικά Υπεύθυνου και της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας και της Μονάδας Ψυχικής Υγείας που τον φιλοξενεί και της Μονάδας Ψυχικής Υγείας που θα τον υποδεχθεί.

Άρθρο 12: Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Καταρτίζεται Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας από τη διοίκηση του φορέα στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή το Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος, σε διάστημα έξι (6) μηνών από την έναρξη

λειτουργίας τους. όπου θα περιγράφονται αναλυτικά τα αναφερόμενα στα προηγούμενα κεφάλαια, υποβάλλεται στη Δ/νση Ψυχικής Υγείας και εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας.

Άρθρο 13: Τρόπος παραπομπής

1. Στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και τα Προγράμματα Προστατευμένων διαμερισμάτων παραπέμπονται άτομα με ψυχικές διαταραχές ή νοητική υστέρηση με δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές από τις Μονάδες Ψυχικής Υγείας του άρθρου 4 του Ν. 2716/99 κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 9 του ίδιου νόμου. Ειδικότερα στα Οικοτροφεία για πάσχοντες από άνοια τελικού σταδίου παραπέμπονται άτομα από γιατρούς νευρολόγους ή ψυχιάτρους.

2. Η παραπομπή ασθενούς από την κοινότητα για μεταβατική φιλοξενία βραχείας διάρκειας σε Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφείο, Ξενώνα, ειδικό Προστατευμένο Διαμέρισμα μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας) γίνεται από Κέντρο Ψυχικής Υγείας, Κέντρο Ημέρας, Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας και από εξωτερικά ιατρεία Ψυχιατρικού ή Νοσηλευτικού Τμήματος Γενικού ή Ψυχιατρικού Νοσοκομείου. Για την ένταξη του ασθενούς στη Μονάδα απαιτείται σε κάθε περίπτωση η σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικά Υπευθύνου και της πολυκλαδικής θεραπευτικής ομάδας της Μονάδας, οι οποίοι αξιολογούν τον ασθενή προκειμένου να διαπιστωθεί εάν αυτός ανήκει στην ομάδα πληθυσμού για την οποία προορίζονται οι θέσεις μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8.

3. Η διαδικασία της παραπομπής του ασθενούς ακολουθεί τα σχετικά πρωτόκολλα και διέπεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τη μετάβαση των ασθενών σε Μονάδες 7 Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης. Η Μ.Ψ.Α. στην οποία παραπέμπεται ο ασθενής υποχρεούται να δεχθεί τον ασθενή. Αναπομπή του ασθενούς σε περίπτωση αδυναμίας ένταξης του ασθενούς στην δομή επιτρέπεται μόνο κατόπιν σχετικής έγκρισης της Τ.Επ.Ε.Ψ.Υ.Ε. (και, έως τη συγκρότησή τους, της Τ.Ε.Ψ.Υ.). Κατ' εξαίρεση η διαδικασία παραπομπής ασθενούς σε θέση μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας (σε Οικοτροφείο, Ξενώνα ή σε ειδικό Προστατευμένο Διαμέρισμα μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας) διέπεται από τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και εξαιρείται από το λοιπό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την παραπομπή των ασθενών σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης σε κάθε άλλη περίπτωση.

4. Για την παραπομπή σε Μονάδες άνοιας και αυτισμού δεν απαιτείται προηγούμενη νοσηλεία σε Ψυχιατρικό Τμήμα. Κατά τα λοιπά η παραπομπή ωφελουμένων σε Μονάδες άνοιας και αυτισμού διέπεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τη μετάβαση των ασθενών σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης.

Άρθρο 14: Διοικητικο-οικονομική διαχείριση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

1. Η διοικητικό - οικονομική διαχείριση κάθε Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Προγράμματος Προστατευμένου Διαμερίσματος είναι αυτοτελής και αυτόνομη. Η οικονομική διαχείριση κάθε Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Προγράμματος Προστατευμένου Διαμερίσματος, καταγράφεται, εγκρίνεται, παρακολουθείται και ελέγχεται χωριστά στο πλαίσιο του δικού της προϋπολογισμού που ενσωματώνεται στον προϋπολογισμό του φορέα στον οποίο ανήκει και απεικονίζεται ως παράρτημά του και γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

2. Αυτοτελής διαχείριση – Πλαίσιο διαχείρισης εισοδημάτων ωφελουμένων Η αυτοτελής διαχείριση αφορά τις ατομικές δαπάνες των χρηστών που ενδεικτικά είναι: η ένδυση, η διατροφή, οι ατομικές αγορές και τα ατομικά έξοδα, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας κοινωνικής τους επανένταξης. Το πλαίσιο διαχείρισης των εισοδημάτων των ωφελουμένων που διαβιούν στη Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης οφείλει να διασφαλίζει και να προάγει τη μέγιστη δυνατή αυτονομία τους, σύμφωνα με τους σκοπούς της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης. Οι ατομικές δαπάνες κάθε ωφελούμενου που διαβιεί σε Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης καταγράφονται από το «πρόσωπο-αναφοράς» του ωφελούμενου σε διακριτό αρχείο και υπόκεινται στον έλεγχο των τριμελών επιτροπών των επόμενων άρθρων. Στο ίδιο αρχείο, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Ατομικού Θεραπευτικού Προγράμματος του ωφελούμενου, καταγράφονται οι ενέργειες του «προσώπου-αναφοράς» και των 8 υπόλοιπων μελών της θεραπευτικής ομάδας οι οποίες σχετίζονται με την βελτίωση των δεξιοτήτων του ωφελούμενου ως προς την διαχείριση των εισοδημάτων του. Η διαχείριση των εισοδημάτων όλων των ωφελούμενων υπόκειται στην εποπτεία της

θεραπευτικής ομάδας. Ο βαθμός εποπτείας της διαχείρισης των εισοδημάτων των ωφελουμένων διαφοροποιείται ανάλογα με τη δικαιοπρακτική τους ικανότητα (ωφελούμενοι που δεν τελούν σε καθεστώς δικαστικής συμπαράστασης, ωφελούμενοι που τελούν σε καθεστώς πλήρους ή μερικής δικαστικής συμπαράστασης), με γνώμονα πάντα την προαγωγή του μέγιστου δυνατού βαθμού αυτονομίας τους και τη διασφάλιση των συμφερόντων τους. Το πλαίσιο διαχείρισης των εισοδημάτων των ωφελουμένων που διαβιούν σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης δύναται να εξειδικευθεί με σχετικές Εγκυκλίους.

Άρθρο 15: Η διαχείριση στους ξενώνες

1. Η προμήθεια τροφίμων και ποτών, ενδυμάτων, ειδών υπόδησης, ειδών καθαριότητας και υγιεινής, διενεργείται από τον ασθενή που συνοδεύεται από τον εκπαιδευτή του, μέλος της πολυκλαδικής θεραπευτικής ομάδας, για το χρονικό διάστημα που ο επιστημονικός υπεύθυνος εκτιμά ότι ο ασθενής δεν είναι έτοιμος να διενεργεί τις προμήθειές του μόνος του. Ο εκπαιδευτής ενημερώνει για την οικονομική αυτή δραστηριότητα κάθε φορά τον διαχειριστή του ξενώνα. Μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης και όποτε ο επιστημονικός υπεύθυνος εκτιμήσει ότι ο ασθενής είναι ικανός να διενεργεί τις προμήθειες των ανωτέρω ειδών μόνος του, εκδίδει σχετική πράξη την οποία κοινοποιεί στον διαχειριστή.

Όταν οι προμήθειες των ανωτέρω ειδών γίνονται για την κάλυψη των αναγκών του συνόλου των ασθενών, η προμήθεια διενεργείται από τριμελή επιτροπή. Η επιτροπή αποτελείται από δύο ασθενείς και έναν εκπαιδευτή. Στα καθήκοντα κάθε εκπαιδευτού μέλους της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας και του επιστημονικού υπευθύνου είναι η άσκηση του ασθενή-χρήστη των υπηρεσιών του ξενώνα στην έρευνα της αγοράς και στην ανάδειξη των ιδιαίτερων προτιμήσεων του ασθενή, έτσι ώστε να αποκτήσει την δεξιότητα να αναζητά την άριστη σχέση τιμής-οφέλους στο πλαίσιο του προϋπολογισμού για κάθε αγαθό ή υπηρεσία που προτίθεται να καταναλώσει.

2. Στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και ειδικότερα σε αυτές που ανήκουν σε φορείς που διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 2362/95 "περί Δημόσιου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του κράτους και άλλες διατάξεις" ή χρηματοδοτούνται τουλάχιστον κατά 50% από τον κρατικό προϋπολογισμό, η διοικητικό-οικονομική τους διαχείριση σε ότι αφορά τις λειτουργικές δαπάνες

διενεργείται στα πλαίσια ενός εγκεκριμένου κλειστού προϋπολογισμού. Η διοίκηση του φορέα στον οποίο ανήκει ο ξενώνας ορίζει υπόλογο από το προσωπικό του, εκτός εκείνου που υπηρετεί στον ξενώνα, και διαχειριστή από το σύνολο του προσωπικού που απασχολείται στον ξενώνα με πλήρη απασχόληση σε αυτόν και ασκεί τα καθήκοντά του επί εξάμηνο. Ο διαχειριστής μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία του ξενώνα σε ότι αφορά τα υλικά, τις προμήθειες και την οικονομική οργάνωση των δραστηριοτήτων, όπως ενδεικτικά οι εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες του ξενώνα, η αντικατάσταση του φθαρέντος εξοπλισμού, οι πληρωμές των παγίων (Ενοίκιο, Ο.Τ.Ε, Δ.Ε.Η, νερό κ.λπ.), η καταβολή των επιδομάτων, όπου αυτά χορηγούνται, και αποδίδει λογαριασμό στον υπόλογο που έχει ορίσει ο φορέας στον οποίο ανήκει ο ξενώνας.

Ο επιστημονικός υπεύθυνος του ξενώνα ορίζει εκ περιτροπής έναν ασθενή-χρήστη των υπηρεσιών του ξενώνα ως βοηθό του διαχειριστή με δίμηνη θητεία έτσι ώστε κάθε ασθενής να εκπαιδευτεί στην οικονομική διαχείριση του ξενώνα.

Στον ξενώνα ο διαχειριστής τηρεί βιβλίο δαπανών και ενεργειών στο οποίο καταγράφονται οι δραστηριότητες από οικονομικής άποψης και περιγράφονται οι ανάγκες που ικανοποιήθηκαν.

Η οικονομική διαχείριση στον ξενώνα γίνεται με πάγια προκαταβολή που εκδίδει η οικονομική υπηρεσία του φορέα στον οποίο ανήκει ο ξενώνας το ύψος της οποίας καλύπτει πλήρως το 1/12 του προϋπολογισμού του ξενώνα. Όλες οι άλλες δαπάνες του ξενώνα που αφορούν την μισθοδοσία του προσωπικού, την συντήρηση του κτιρίου εφόσον διενεργείται από το προσωπικό του φορέα στον οποίο ανήκει ο ξενώνας- και τις έκτακτες και απρόβλεπτες ανάγκες διενεργούνται από τον φορέα που ανήκει ο ξενώνας.

Άρθρο 16: Η διαχείριση στο Οικοτροφείο

Η διοικητικο-οικονομική διαχείριση των οικοτροφείων ακολουθεί τις διατάξεις της παρούσας απόφασης που αφορούν την διαχείριση των ξενώνων. Ειδικότερα, εφόσον οι ασθενείς-χρήστες των υπηρεσιών του οικοτροφείου κατά την εκτίμηση του επιστημονικού υπευθύνου δεν μπορούν να πραγματοποιούν τις ατομικές οικονομικές τους δραστηριότητες μόνοι τους, τότε οι αντίστοιχες πράξεις γίνονται με την εποπτεία του εκπαιδευτή τους, ο οποίος αποδίδει λογαριασμό στον διαχειριστή του οικοτροφείου και αυτός στον υπόλογο.

Σε περίπτωση που η πλειοψηφία των ασθενών-ενοίκων του οικοτροφείου δεν είναι

σε κατάσταση να πραγματοποιήσουν αυτόνομα τις οικονομικές τους δραστηριότητες, για προμήθειες που αφορούν τις ανάγκες του συνόλου των ενοίκων του οικοτροφείου αυτές διενεργούνται από τριμελή επιτροπή στην οποία το ένα μέλος είναι ασθενής-ένοικος του οικοτροφείου εξ αυτών που ο επιστημονικός υπεύθυνος έχει βεβαιώσει ότι δύνανται να ασκούν οικονομικές δραστηριότητες αυτοτελώς.

Άρθρο 17: Η διαχείριση στα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων

Η διοίκηση του φορέα στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχικής Υγείας που αναπτύσσει προγράμματα Προστατευμένων διαμερισμάτων ορίζει υπόλογο από το προσωπικό του, εκτός εκείνου που εργάζεται στο Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος, και διαχειριστή από το σύνολο του προσωπικού που απασχολείται στο Πρόγραμμα Προστατευμένων Διαμερισμάτων. Ο προϋπολογισμός που αφορά το προστατευμένο διαμέρισμα συντίθεται από δύο μέρη. Το ένα μέρος αφορά τις "υποστηρικτικές" δαπάνες που πραγματοποιεί απευθείας ο φορέας στον οποίο ανήκει το διαμέρισμα και περιλαμβάνει το μέρος της μισθοδοσίας των εργαζομένων του φορέα αυτού, που απασχολούνται με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα στο προστατευμένο διαμέρισμα καθώς και τις δαπάνες για την προμήθεια φαρμάκων των ασθενών-ενοίκων του προστατευμένου Διαμερίσματος που είναι ανασφάλιστοι.

Το άλλο μέρος αφορά τις δαπάνες "λειτουργίας", των παγίων (Ενοίκιο, ΟΤΕ, ΔΕΗ, νερό κ.λ.π.) και τις δαπάνες ψυχαγωγίας. Για τη διαμόρφωση του μέρους αυτού του προϋπολογισμού συνυπολογίζεται και το 80% των εισοδημάτων που έχει κάθε ένοικος από οποιαδήποτε ιδία πηγή εισοδήματος. Η συνεισφορά αυτή δεν μπορεί να ξεπερνά τις 120.000 δρχ. μηνιαίως. Το σύνολο του προϋπολογισμού του μέρους των "λειτουργικών δαπανών του προστατευμένου διαμερίσματος αναλογίζεται σε κάθε δωδεκατημόριό του ισόποσα σε κάθε ένοικο του προστατευμένου διαμερίσματος, ο οποίος συμμετέχει ισομερώς στην κάλυψη των δαπανών και την πραγματοποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων του προστατευμένου Διαμερίσματος.

Ένας εκ των ασθενών-ενοίκων του προστατευμένου Διαμερίσματος εκ περιτροπής και για διάστημα τεσσάρων (4) μηνών ορίζεται βοηθός του διαχειριστή και ασκεί καθήκοντα οικονόμου του διαμερίσματος και επιβλέπει την εφαρμογή των από

κοινού με το σύνολο των ενοίκων του Προστατευμένου διαμερίσματος αποφάσεων για τις οικονομικές δραστηριότητες του προστατευμένου Διαμερίσματος.

Ο διαχειριστής από κοινού με το βοηθό του αποδίδουν λογαριασμό στον υπόλογο.

Άρθρο 18: Προμήθειες Αναλωσίμων

1. Οι προμήθειες των αναλώσιμων ειδών στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και στα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων γίνονται σε ημερήσια βάση, Σε περίπτωση μαζικής προμήθειας αυτή δεν πρέπει να υπερβαίνει την κάλυψη των αναγκών των ενοίκων της Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή του Προγράμματος Προστατευμένου Διαμερίσματος για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των επτά (7) ημερών.

2. Το σύνολο των απασχολούμενων και των χρηστών-ενοίκων κάθε Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή Προγράμματος Προστατευμένων Διαμερισμάτων είναι υπεύθυνοι-υπόλογοι για την κινητή και ακίνητη περιουσία της μονάδας ή του προγράμματος και είναι ισομερώς υπόλογοι για αυτήν στο φορέα στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή το Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος.

3. Τον μήνα Ιανουάριο κάθε έτους γίνεται απογραφή της περιουσίας της Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης η οποία κατατίθεται στον φορέα στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και στον οποίο ανήκει το σύνολο της περιουσίας αυτής. Κάθε αντικείμενο που δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί επειδή τέθηκε εκτός λειτουργίας ή αποφασίστηκε η αντικατάσταση του παραδίδεται στον φορέα που ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης προς αχρήστευσή του.

4. Κατά τα λοιπά για τις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης που ανήκουν σε Ν.Π.Δ.Δ ή σε Ν.Π.Ι.Δ που επιχορηγούνται τουλάχιστον κατά 50% από τον κρατικό προϋπολογισμό ισχύουν οι διατάξεις που διέπουν την διαχείριση του φορέα που ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης. ενώ για τις λοιπές Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ισχύουν οι αντίστοιχες διατάξεις που διέπουν την λειτουργία του φορέα στον οποίο ανήκουν. Σε όλες τις περιπτώσεις η εφαρμογή των διατάξεων αυτών οφείλει να εξυπηρετεί την εκπαίδευση των ασθενών-ενοίκων στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και να διασφαλίζει τη λειτουργία της Μονάδας στο πρότυπο της λειτουργίας οικογενειακού περιβάλλοντος.

Άρθρο 19: Λειτουργία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

1. Οι αποκαταστασιακοί στόχοι λειτουργίας των ξενώνων των οικοτροφείων και των προστατευμένων διαμερισμάτων υλοποιούνται με:

α. Τη συνεχή και σταθερή εφαρμογή προγραμμάτων που ωθούν το άτομο στην απόκτηση του μέγιστου δυνατού επιπέδου λειτουργικότητάς του.

β. Την ανάπτυξη προγραμμάτων που παρέχουν δυνατότητες για εκπαίδευση στα άτομα αυτά.

γ. Προγράμματα και δραστηριότητες που προωθούν και βοηθούν το άτομο να αποκτήσει δυνατότητες κριτικής και αξιολόγησης των δράσεων και των υπηρεσιών που του παρέχονται.

δ. Δράσεις που βοηθούν το άτομο στη διεκδίκηση και άσκηση των νομικών, πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων του.

ε. Προγράμματα δράσεων ανάπτυξης συνεργασίας με εθελοντές και συλλόγους.

στ. Προγράμματα ενθάρρυνσης της συμμετοχής των ατόμων με ψυχικές διαταραχές στα κοινά.

ζ. Προγράμματα ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης της κοινότητας για την καταπολέμηση του στίγματος της ψυχικής νόσου, την ενημέρωση για τις εξωιδρυματικές μορφές φροντίδας των ατόμων με ψυχικές διαταραχές και την αναγνώριση των δικαιωμάτων τους.

2. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος και η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα οφείλουν να συντονίζουν τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες που δύναται να αναπτυχθούν στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και τα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων ώστε αυτές να προσαρμόζονται στις ανάγκες των ατόμων που φιλοξενεί και να εγκαθιδρύουν άμεσες σχέσεις μεταξύ των ατόμων στα οποία απευθύνεται και της κοινότητας.

Άρθρο 20: Περιγραφή του χώρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ

ΥΠΟΔΟΜΗ - ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ

α) Ξενώνες-Οικοτροφεία Οι ξενώνες και τα οικοτροφεία πρέπει να διαθέτουν:

1. Μπάνιο με W.C. και νιπτήρα ανά πέντε (5) άτομα διαστάσεων τουλάχιστον 4 τμ. το καθένα.
2. Ευρύχωρη κουζίνα 10-12 τμ. τουλάχιστον ανά 10 άτομα, ώστε να μπορούν οι ένοικοι να εκπαιδεύονται στη μαγειρική.
3. Υπνοδωμάτια των δύο (2) ατόμων. Κατ' εξαίρεση, μετά από εισήγηση της Τομεακής Επιτροπής Ψυχικής Υγείας και έγκριση της Δ/νσης Ψυχικής Υγείας μπορεί τα υπνοδωμάτια να είναι των τριών (3) ατόμων, όπου το επιτρέπει ο χώρος.
4. Κοινόχρηστους χώρους α) καθιστικό, το οποίο μπορεί να εξυπηρετεί τουλάχιστον τα 2/3 των ενοίκων ταυτοχρόνως, β) Τραπεζαρία, για σίτιση τουλάχιστον του 1/3 των ενοίκων ταυτοχρόνως, γ) αίθουσας πολλαπλών χρήσεων, όπου αυτό είναι δυνατόν.
5. Γραφείο των επαγγελματιών, το οποίο χρησιμοποιείται για τις ειδικές ανάγκες στις ημέρες εφημερίας για όσες στεγαστικές δομές ενταχθούν στο πρόγραμμα εφημερίας όπως αυτό προσδιορίζεται από την Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας του Τομέα Ψυχικής Υγείας στον οποίο υπάγονται. Με μεταγενέστερη απόφασή μας θα καθορισθούν τα πρότυπα κατασκευής των ανωτέρω στεγαστικών δομών.

Ειδικότερα τα Οικοτροφεία για πάσχοντες από άνοια τελικού σταδίου πρέπει να διαθέτουν:

1. Υπνοδωμάτια των δύο ατόμων με μπάνιο για ΑμΕΑ
2. Υπνοδωμάτια ενός ατόμου με μπάνιο για ΑμΕΑ
3. Κοινόχρηστους χώρους α) καθιστικό, β) τραπεζαρία.

β) Πρόγραμμα Προστατευμένων Διαμερισμάτων Κάθε κατοικία που εντάσσεται στο Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος πρέπει να διαθέτει:

1. Μπάνιο με W.C. και νιπτήρα ανά πέντε (5) άτομα διαστάσεων τουλάχιστον 4 τμ. το καθένα.
2. Ευρύχωρη κουζίνα 9τμ. τουλάχιστον.
3. Υπνοδωμάτιο των δύο (2) ατόμων, το μέγιστο
4. Ευρύχωρο καθιστικό ώστε να εξυπηρετείται το σύνολο των ενοίκων ταυτοχρόνως.

Άρθρο 21: Υλικοτεχνική Υποδομή

1. Ο ξενώνας, το οικοτροφείο και το προστατευμένο διαμέρισμα πρέπει να έχουν την κατωτέρω υλικοτεχνική υποδομή:

α) θέρμανση σε όλα τα δωμάτια και ψύξη τουλάχιστον στα υπνοδωμάτια,

β) κρεβάτι με στρώμα και δύο μαξιλάρια για κάθε άτομο, ατομικά κομοδίνα και ερμάρια και ντουλάπες ανά δύο άτομα,

γ) σεντόνια, υποσέντονα και μαξιλαροθήκες σε επαρκή αριθμό και κλινοσκεπάσματα τουλάχιστον τέσσερα ανά άτομο (δύο χειμερινά και δύο καλοκαιρινά)

δ) οτιδήποτε άλλο απαιτεί η λειτουργία ενός μέσου νοικοκυριού όπως ενδεικτικά: κουρτίνες, καναπέδες, καρέκλες, πολυθρόνες, μοκέτες, καθρέπτες.

ε) είδη διακόσμησης όπως ενδεικτικά: αντίγραφα έργων τέχνης ή δικές τους δημιουργίες που μπορούν να αναρτηθούν μετά από σύμφωνη γνώμη της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας και των ενοίκων, σταχτοδοχεία, βάζα.

στ) τουλάχιστον τα αναγκαία σε ποσότητες και είδη σκεύη κουζίνας και μαγειρικής, τραπεζομάντιλα κ.λ.π.

ζ) ηλεκτρικές συσκευές νοικοκυριού όπως ενδεικτικά πλυντήρια ρούχων και πιάτων, ψυγείο, κουζίνα, απορροφητήρας, όλα με προδιαγραφές μακρόχρονης αντοχής λόγω του αριθμού των ενοίκων που τα χρησιμοποιούν.

η) ηλεκτρονικός- υποστηρικτικός-εκπαιδευτικός εξοπλισμός όπως ενδεικτικά τηλεόραση, στερεοφωνικό συγκρότημα, video, fax, τηλέφωνο, φωτογραφική μηχανή.

θ) είδη μπάνιου και ειδικά εξαρτήματα όπου χρειάζονται, όπως ενδεικτικά για άτομα με κινητικές αναπηρίες και για γηριατρικά περιστατικά

2. Ειδικότερα τα οικοτροφεία για πάσχοντες από άνοια τελικού σταδίου πρέπει να έχουν εξοπλισμό κατάλληλο για τη νοσηλεία των ενοίκων, όπως ενδεικτικά νοσηλευτικές κλίνες, παροχές οξυγόνου, υλικά νοσηλείας αναλώσιμα και μη, αμαξίδια, περιπατητήρες, χειρολαβές, σκωραμίδες, κ.α.

Άρθρο 22: Χωροθέτηση

Τα Οικοτροφεία και οι Ξενώνες, συμπεριλαμβανομένων των Μονάδων που φιλοξενούν ενοίκους με νοητική υστέρηση ή ψυχογηριατρικά περιστατικά, εγκαθίστανται σε κτήρια που βρίσκονται σε περιοχές κατοικίας, κατά προτίμηση μέσα σε αστικές περιοχές.

Οι ήδη υφιστάμενες μονάδες που φιλοξενούν ενοίκους με νοητική υστέρηση ή

ψυχογηριατρικά περιστατικά και βρίσκονται εγκατεστημένες στις παρυφές πόλεων συνεχίζουν τη λειτουργία τους.

Ειδικά τα Οικοτροφεία για πάσχοντες από άνοια τελικού σταδίου δύνανται να εγκαθίστανται μέσα σε αστικές περιοχές, αλλά και σε παρυφές πόλεων.

Άρθρο 23: Γενικές Διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

1. Σε χρονικό διάστημα 4 έως 6 μηνών από την έναρξη λειτουργίας των Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή των Προγραμμάτων Προστατευμένων Διαμερισμάτων τα άτομα που διαμένουν και λαμβάνουν χρηματικά ποσά σε εφαρμογή των προβλεπόμενων στα άρθρα 13 και 14 του Ν. 2716/99 συμμετέχουν, για εκπαιδευτικούς λόγους και ως καταναλωτές των υπηρεσιών που τους παρέχονται, στις δαπάνες που αφορούν στο ενοίκιο, διατροφή, κοινόχρηστους λογαριασμούς για μεν το ποσό που προέρχεται από τη διάταξη του άρθρου 14 σε αναλογία που συνολικά δεν μπορεί να υπερβαίνει το ήμισυ του λαμβανομένου χρηματικού ποσού και με ολόκληρο το ποσό που προέρχεται από τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 13 του Ν. 2716/99.

2. Μέχρι τη σύσταση και λειτουργία των Τομεακών Επιτροπών Ψυχικής Υγείας, η Δ/νση Ψυχικής Υγείας εκδίδει απόφαση προσωρινής έγκρισης σκοπιμότητας και λειτουργίας των Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή των Προγραμμάτων Προστατευμένων Διαμερισμάτων του άρθρου γ του Ν.2716/99 και των αντίστοιχων του άρθρου 11 του ιδίου νόμου από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

3. Εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας, εκτός της ψυχιατρικής παρακολούθησης η οποία παρέχεται με ευθύνη του φορέα στον οποίο υπάγονται οι Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή τα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων καθώς και άλλες υπηρεσίες όπως φυσιοθεραπεία, λογοθεραπεία κ.α. αναζητούνται κατά προτεραιότητα από δημόσιους φορείς στην περιοχή λειτουργίας τους ή πλησίον αυτών. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος της Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή του Προγράμματος Προστατευμένων Διαμερισμάτων μεριμνά για τη διασύνδεση μ' αυτές τις υπηρεσίες. Στην περίπτωση αντιμετώπισης δυσκολιών στην εξεύρεση αυτών των υπηρεσιών, απευθύνεται εγγράφως στην

Τομεακή Επιτροπή Ψυχικής Υγείας η οποία αναλαμβάνει την διεκπεραίωση του θέματος μέσω της Δ/νσης Ψυχικής Υγείας. Στην περίπτωση αδυναμίας κάλυψης των αναγκών για τις προαναφερόμενες υπηρεσίες αυτές αναζητούνται σε ιδιωτικό τομέα ή εξετάζεται η περίπτωση πρόσληψης με μερική απασχόληση, του ανάλογου ειδικού επαγγελματία. Η προτίμηση της πρώτης ή της δεύτερης εναλλακτικής λύσης βασίζεται σε συνδυασμό χρηματοοικονομικών και θεραπευτικών κριτηρίων, στην αντίστοιχη απόφαση της Διοίκησης του φορέα, στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή το Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος.

Άρθρο 24: Τελική Ρύθμιση

Με την έκδοση της παρούσας απόφασης κάθε προγενέστερη σχετική απόφαση καταργείται. Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευση του Ν. 2716/17.5.99. Η παρούσα να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της κυβερνήσεως.

Άρθρο 25: Πλαίσιο κοστολόγησης υπηρεσιών ψυχικής υγείας

1. Ορίζεται η κοστολόγηση υπηρεσιών ψυχικής υγείας που παρέχονται από Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης στεγαστικού τύπου (οικοτροφεία, ξενώνες, προστατευμένα διαμερίσματα).

2. Ορίζεται ημερήσιο ποσό κόστους ανά ωφελούμενο και ανά τύπο μονάδας ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης στεγαστικού τύπου. Οι τύποι μονάδας ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης διακρίνονται προκειμένου για την κοστολόγηση στα παρακάτω:

A. Οικοτροφεία

A1. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα (ενήλικες, παιδιά ή έφηβοι) με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα ή άτομα με νοητική υστέρηση και δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές

A2. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν ηλικιωμένα (άνω των 65 ετών) άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές που χρήζουν ψυχογηριατρικής φροντίδας

A3. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με οργανικά ψυχοσύνδρομα, νόσο Alzheimer και συναφείς διαταραχές

A4. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα (ενήλικες, παιδιά ή έφηβοι) με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (διαταραχές αυτιστικού τύπου)

A5. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν πάσχοντες από άνοια τελικού σταδίου.

A6. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές ή/και βαριά νοητική υστέρηση και σοβαρά συνοδά οργανικά προβλήματα

A7. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και διεγερτική συμπεριφορά, τα οποία χρειάζονται αυξημένη φροντίδα είτε μεταβατικά λόγω υποτροπής (φιλοξενία βραχείας διάρκειας), είτε σε μόνιμη βάση.

A8. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με διαταραχές αυτιστικού τύπου και διεγερτική συμπεριφορά

A9. Μικτά Οικοτροφεία.

B. Ξενώνες

B1 Ξενώνες όπου διαμένουν άτομα (ενήλικες, παιδιά ή έφηβοι) με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα ή άτομα με νοητική υστέρηση και δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές ή άτομα με ψυχικές διαταραχές που χρήζουν ψυχογηριατρικής φροντίδας. Διακρίνονται ανάλογα με το χρόνο παραμονής, και σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3 της παρούσας, σε:

B1.α. Βραχείας διάρκειας παραμονής.

B1.β. Μακράς διάρκειας παραμονής.

B1.γ. Μικτούς Ξενώνες.

B2. Ξενώνες με άτομα (ενήλικες, παιδιά ή έφηβοι) με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (διαταραχές αυτιστικού τύπου).

Γ. Προστατευμένα Διαμερίσματα, όπου διαμένουν ενήλικα άτομα με ψυχικές διαταραχές ή νοητική υστέρηση με δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές, τα οποία έχουν αυξημένες αλλά όχι πλήρεις ικανότητες αυτοφροντίδας και αυτοεξυπηρέτησης και ασκείται περιορισμένη εποπτεία και παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας από το προσωπικό της Μονάδας Ψυχικής Υγείας στην οποία υπάγονται.

3. Για την κοστολόγηση υπηρεσιών που παρέχουν οι Μονάδες Alzheimer και Αντιμετώπισης Διάχυτων Αναπτυξιακών Διαταραχών (Διαταραχές Αυτιστικού τύπου), οι οποίες λειτουργούν ως Ολοκληρωμένα Κέντρα και παρέχουν υπηρεσίες φιλοξενίας, αυτές κοστολογούνται διακριτά, όπως των στεγαστικών μονάδων (ειδικότερα για τα Οικοτροφεία A3 και A4 αντίστοιχα), με υπολογισμό του κόστους ανά ωφελούμενο και σε συνάρτηση με την κάλυψη θέσεων φιλοξενίας, σε ημερήσια βάση, ανάλογα με την προβλεπόμενη διάρκεια παραμονής.

Άρθρο 26: Κόστος Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας

1. Προσδιορίζεται ανώτατο κόστος ανά ωφελούμενο και τύπο μονάδας ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης στεγαστικού τύπου για τα παρακάτω:

A. Οικοτροφεία.

A1. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα (ενήλικες, παιδιά ή έφηβοι) με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα ή άτομα με νοητική υστέρηση και δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές: 90€ / ένοικο / ημέρα.

A2. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν ηλικιωμένα (άνω των 65 ετών) άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές που χρήζουν ψυχογηριατρικής φροντίδας: 88 € / ένοικο / ημέρα.

A3. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με οργανικά ψυχοσύνδρομα, νόσο Alzheimer και συναφείς διαταραχές: 88 € / ένοικο / ημέρα.

A4. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα (ενήλικες, παιδιά ή έφηβοι) με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (διαταραχές αυτιστικού τύπου): 108 € / ένοικο / ημέρα.

A5. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν πάσχοντες από άνοια τελικού σταδίου: 70 € / ένοικο/ημέρα.

A6. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές ή βαριά νοητική υστέρηση και σοβαρά συνοδά οργανικά προβλήματα: 90 € / ένοικο / ημέρα. 10

A7. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με σοβαρές ψυχικές διαταραχές και διεγερτική συμπεριφορά, τα οποία χρειάζονται αυξημένη φροντίδα είτε μεταβατικά λόγω υποτροπής (φιλοξενία βραχείας διάρκειας), είτε σε μόνιμη βάση: 144 € / ένοικο / ημέρα.

A8. Οικοτροφεία στα οποία διαμένουν άτομα με διαταραχές αυτιστικού τύπου και διεγερτική συμπεριφορά: 135 € / ένοικο / ημέρα.

A9. Μικτά Οικοτροφεία: 86 € / ένοικο / ημέρα.

B. Ξενώνες.

B1.α. Βραχείας διάρκειας παραμονής: 124 € / ένοικο / ημέρα.

B1.β. Μακράς διάρκειας παραμονής: 90 € / ένοικο / ημέρα.

B1.γ. Μικτούς Ξενώνες: 124 € / ένοικο / ημέρα για τις θέσεις βραχείας παραμονής και 90 € / ένοικο / ημέρα για της θέσης μακράς παραμονής.

B2. Ξενώνες για άτομα με διαταραχές αυτιστικού τύπου: 108 € / ένοικο / ημέρα.

Γ. Προστατευμένα Διαμερίσματα: 32 € / ένοικο / ημέρα.

Δ. Θέσεις μεταβατικής φιλοξενίας βραχείας διάρκειας (σε Οικοτροφεία, Ξενώνες ή Προστατευμένα Διαμερίσματα): 124 € / ένοικο / ημέρα.

Άρθρο 27: Προϋποθέσεις κάλυψης δαπανών που υπολογίζονται με βάση την κοστολόγηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας

1. Τηρούνται οι διατάξεις περί τήρησης και παρακολούθησης λειτουργίας Μονάδων Ψυχικής Υγείας.

2. Για κάθε ωφελούμενο θα τηρούνται στοιχεία επικοινωνίας και θα δηλώνεται υποχρεωτικά, ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ). Τα στοιχεία των ωφελουμένων θα τηρούνται στη Μονάδα Ψυχικής Υγείας και υποχρεωτικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας, ώστε να ελέγχεται η πληρότητα των Μονάδων σε καθημερινή βάση.

Είναι επιλέξιμες, ως ημέρες παραμονής, οι ημέρες που ωφελούμενος απουσιάζει λόγω νοσηλείας. Σε περίπτωση νοσηλείας ωφελούμενου από την οποία προκαλείται στη ΜΨΑ προσαυξημένη παροχή θεραπευτικής, ψυχολογικής υποστήριξης, καθώς και τυχόν αναγκαίας πρόσθετης υγειονομικής φροντίδας, το ημερήσιο κόστος προσαυξάνεται κατά 50% για όλη τη διάρκεια της νοσηλείας, εφόσον η προσαυξημένη παροχή υπηρεσιών γνωστοποιείται εγγράφως το αργότερο στη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας την επομένη της έναρξης της νοσηλείας. Εξαιρείται η νοσηλεία για ψυχιατρικούς λόγους, στην περίπτωση της οποίας δεν προσαυξάνεται το ημερήσιο κόστος.

Είναι επιλέξιμες, ως ημέρες παραμονής, οι ημέρες που ωφελούμενος απουσιάζει λόγω επίσκεψης του στο οικογενειακό περιβάλλον, συνοδεία μέλους της θεραπευτικής ομάδας.

Σε περίπτωση κένωσης θέσης λόγω επανένταξης ενοίκου στην κοινότητα ή λόγω θανάτου ενοίκου παραμένει επιλέξιμο το ημερήσιο κόστος έως και την αναπλήρωση της αντίστοιχης κενής θέσης και για διάστημα ενός (1) μηνός μετά την ανακοίνωση της κένωσης στον διαχειριστή κενών θέσεων, διάστημα εντός του οποίου θα πρέπει να ολοκληρωθεί η διαδικασία ένταξης νέου ενοίκου. Παράταση του ως άνω χρονικού διαστήματος δύναται να χορηγηθεί από την αρμόδια Τ.Ε.Π.Ε.Ψ.Υ.Ε. (και, έως τη συγκρότησή τους, της Τ.Ε.Ψ.Υ.), κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του Φορέα Ψυχικής Υγείας. Η σχετική απόφαση της 11 Τ.Ε.Π.Ε.Ψ.Υ.Ε. (και, έως τη συγκρότησή τους, της Τ.Ε.Ψ.Υ.) κοινοποιείται στη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας.

Διακριτά καλύπτονται: α) το κόστος της σύγκλησης της πολυκλαδικής θεραπευτικής ομάδας. Ως σύγκληση της πολυκλαδικής θεραπευτικής ομάδας

ορίζεται η υποχρεωτική εβδομαδιαία συνάντηση των μελών της πολυκλαδικής θεραπευτικής ομάδας εντός του χώρου της ΜΨΑ προς διαχείριση των κλινικών ζητημάτων των ενοίκων, στο πλαίσιο της διαδικασίας ψυχοκοινωνικής αποκατάστασής τους και του εξατομικευμένου θεραπευτικού πλάνου εκάστου εξ' αυτών.

β) το κόστος των υπηρεσιών τήρησης αρχείου, σύνταξης εκθέσεων, γνωματεύσεων και εξατομικευμένων δελτίων των ενοίκων.

Τα ανωτέρω υπό α) και β) κόστη ισούνται συνολικά με το 3% του συνόλου της μηνιαίας κοστολόγησης της ΜΨΑ.

3. Σε περίπτωση μη τήρησης των αναφερομένων στο παρόν άρθρο, δε θα καθίσταται δυνατή, η επιχορήγηση κάθε μορφής.

4. Με νεώτερη απόφαση του Υπουργού Υγείας δύναται να εξειδικευτεί περαιτέρω ο τρόπος παρακολούθησης και ελέγχου της εφαρμογής της παρούσας.

Άρθρο 28: Συνταγογράφηση και Προμήθεια Φαρμάκων

Οι ιατροί κάθε Μονάδας Ψυχικής Υγείας θα συνταγογραφούν ηλεκτρονικά τα φάρμακα προς τους ωφελούμενους (ασφαλισμένους ή δικαιούχους του Ν. 4368/2016) και με βάση τη δραστική ουσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4052/2012, καθώς και των αριθμ. ΔΥΓ3 (α) /οικ. ΓΥ/148 και ΔΥΓ3 (α) /οικ. ΓΥ/149 υπουργικών αποφάσεων. Η προμήθεια των φαρμάκων Υψηλού Κόστους θα γίνεται αποκλειστικά από τα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και από τις Μονάδες Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. της περιοχής που ανήκει η Μονάδα Ψυχικής Υγείας. Η προμήθεια των λοιπών συνταγογραφούμενων φαρμάκων μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής συνταγογράφησης πραγματοποιείται από τα συμβεβλημένα με τον ΕΟΠΥΥ ιδιωτικά φαρμακεία σύμφωνα με την ΚΥΑ Α3(γ)/ΓΠ/οικ.25132/4-4-2016.

Άρθρο 29: Ισχύς - Μεταβατικές διατάξεις

1. Η παρούσα απόφαση κατισχύει κάθε άλλης διάταξης που καθορίζει ή επηρεάζει, άμεσα ή έμμεσα, το κόστος λειτουργίας και κατά συνέπεια, το ύψος των επιχορηγήσεων των Μονάδων Ψυχικής Υγείας που ανήκουν σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 11 του Ν. 2716/ 99 για τις παρεχόμενες υπηρεσίες ψυχικής υγείας.

2. Η παρούσα απόφαση δεν καταργεί τις διατάξεις της αριθμ. Υ5β/ Γ.Π.οικ. 35724/4-4-2002 κοινή υπουργική απόφαση όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Τα

ποσά των ειδικών ενοποιημένων (κλειστών) νοσηλίων που αφορούν στα Οικοτροφεία, Ξενώνες και Προστατευμένα Διαμερίσματα έχουν συνυπολογιστεί και συμπεριλαμβάνονται στις ανωτέρω τιμές κόστους ανά υπηρεσία που παρέχεται, ανά ωφελούμενο και τύπο μονάδας ψυχικής υγείας που αφορά η παρούσα με εξαίρεση τη δαπάνη της φαρμακευτικής αγωγής, για την οποία ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 27 της παρούσας. Επομένως στα ανωτέρω κόστη θα συμψηφίζονται αυτοδικαίως και ισόποσα οποιεσδήποτε σχετικές αξιώσεις των Μονάδων Ψυχικής Υγείας έναντι των ασφαλιστικών οργανισμών των ωφελουμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις της Υ5β/ Γ.Π.οικ. 35724/4-4-2002 κοινή υπουργική απόφαση, σε πλήρη και ολοσχερή απόσβεση αυτών.

3. Οι υφιστάμενες Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης που φιλοξενούν, σύμφωνα με την άδεια λειτουργίας τους, περισσότερους από δεκαπέντε (15) ωφελούμενους, συνεχίζουν τη λειτουργία τους με τον υφιστάμενο αριθμό ωφελουμένων. Οι επιπλέον των δεκαπέντε (15) θέσεις φιλοξενίας νοούνται ως προσωποπαγείς και καταργούνται αυτοδικαίως με την αποχώρηση του ωφελούμενου. Οι εν λόγω Μονάδες προσαρμόζουν σταδιακά τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού τους σε συμμόρφωση με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που καθορίζει την αναλογία ωφελουμένων/εργαζομένων.

4. Ωφελούμενοι ηλικίας 56-65 ετών που φιλοξενούνται ήδη σε υφιστάμενες ψυχογηριατρικές Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης συνεχίζουν να φιλοξενούνται σε αυτές.

Κατά τα λοιπά ισχύει η απόφαση Α3α/οικ.876/16.5.2000 (Β' 661) των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας «Καθορισμός του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας των Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφεία, Ξενώνες) και των Προγραμμάτων Προστατευμένων Διαμερισμάτων του άρθρου 9 του Ν.2716/99», όπως ισχύει τροποποιηθείσα με τις αριθμ. Υ5β/Γ.Π.οικ.56675/11.6.2013 (Β' 1426) και Γ3β/Γ.Π.15911/21.02.2018 (Β' 1157) αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας.